

MONEDE GRECEȘTI, ROMANE ȘI BIZANTINE DESCOPERITE ÎN DOBROGEA (SEC. II Î.E.N. — VII E.N.)

COSTEL CHIRIAC

În ultimii ani publicarea descoperirilor monetare izolate din Dobrogea a făcut obiectul a numeroase lucrări de specialitate¹. În cele ce urmează vom prezenta un număr de 44 monede aflate în colecțiile cabinetului numismatic al Muzeului de istorie națională și arheologie Constanța, descoperite întâmplător de către autorul acestor rânduri cu circa 10 ani în urmă, în mai multe localități dobrogene. Sînt prezentate 5 monede grecești, 31 monede romane și 8 monede bizantine. Monedele grecești emise în Moesia Inferior și Thracia sînt specifice pentru circulația monetară din Dobrogea². Majoritatea monedelor romane o constituie cele emise în prima jumătate a secolului al IV-lea, epocă de redresare a Imperiului roman și implicit a provinciei Scythia Minor. Dintre monedele bizantine reținem prezența unei piese de la Focas.

În încheierea succintului nostru comentariu apreciem că evidențierea acestor descoperiri va întregi informația asupra situației economice pe teritoriul danubiano-pontic.

---

¹ M. Munteanu, R. Ocheșeanu, *Pontica*, 8, 1975, p. 175—213; A. Vertan, G. Custurea, *Pontica*, 12, 1979, p. 229—246; Iidem, *Pontica*, 13, 1980, p. 357—376; Iidem, *Pontica*, 14, 1981, sub tipar; E. Oberländer, Peuce, 8, 1980, p. 499—513.

² R. Ocheșeanu, Gh. Papuc, *Pontica*, 5, 1972, p. 467—470; Iidem, *Pontica*, 6, 1973, p. 351—368; Iidem, *Pontica*, 7, 1974, p. 395—396; Iidem, *Pontica*, 8, 1975, p. 429—433; *Pontica*, 9, 1976, p. 215—218.

CATALOG

MONEDE GRECEȘTI

DOBROGEA, *passim*

TOMIS : epoca autonomă

1. AE ↓ 2,19 g, 15,5 mm.
Foarte tocită.
Pick-Regling, 2561.
Inv. 48919.

TOMIS : epocă romană

2. AE ↓ 2,62 g, 18,5 mm.
Foarte tocită.
Pick-Regling, 2594.
Inv. 48920.

NIKAEA : Severus Alexander

3. AE ↓ 4,08 g, 20 mm. Tocită.
Waddington, I, 3, nr. 617.
Inv. 48922.

ADRIANOPOL : Gordian III

4. AE ↑ 7 g, 25 mm.
Puțin tocită.
BMC Thrace, nr. 30.
Inv. 48923.

CALLATIS : Filip Arabul

5. AE ↙ 7,01 g, 25 mm.
Foarte tocită.
Pick-Regling, 354.
Inv. 48921.

MONEDE ROMANE

DOBROGEA, *passim*

ANTONINUS PIUS

6. AE ↓ 11,80 g, 18 mm.
Puțin tocită.
BMC IV, p. 197, nr. 1229.
Anul 140—143.
Inv. 48924.

FAUSTINA II

7. AE ↑ 10,64 g, 24 mm.
Tocită.
BMC IV, p. 381, nr. 2191.
Anul 141.
Inv. 48925.

GORDIAN III

8. ANT ↓ 2,75 g, 23 mm.
Tocită.
Cohen², 20. Inv. 48028.

AURELIAN

9. AE ↑ 2,97 g, 22,5 mm.
Puțin tocită.
Cohen², 59.
Inv. 48926
10. AE ↓ 2,76 g, 23 mm.
Tocită.
Cohen², 209.
Inv. 48927.

PROBUS

11. AE ↓ 3,48 g, 24,5 mm.
Netocită.
Cohen², 912.
Inv. 48929.
12. ANT ↑ 2,97 g, 23 mm.
Tocită.
Cohen², 440.
Inv. 48930.

GALERIUS MAXIMIANUS

13. AE ↑ 5,95 g, 26 mm.
Puțin tocită.
RIC VI, 64. Anul 310.
Cyzic.
Inv. 48931.
14. AE ↓ 4,95 g, 26,5 mm.
Tocită.
RIC VI, 63. Anul 1310.
Cyzic.
Inv. 48932.
15. AE ↑ 9,76 g, 26,5 mm.
Puțin tocită.
RIC VI, 88. Anul 295.
Siscia.
Inv. 48933.

LICINIUS

16. AE ↓ 6,67 g, 26 mm.
Netocită.
RIC VI, 63. Anul 310.
Cyzic.
Inv. 48937.
17. AE ↓ 2,91 g, 22 mm.
Tocită.
RIC VI, 51. Anul 312.
Thessalonica.
Inv. 48938.
18. AE ↓ 3,13 g, 22,5 mm.
Puțin tocită.
RIC VI, 69a. Anii 311—313.
Nicomedia.
Inv. 48934.
19. AE ↑ 2,57 g, 19 mm.
Netocită.
RIC VI, 68b. Anii 311—313.
Nicomedia.
Inv. 48935.
20. AE ↑ 2,62 g, 19 mm.
Netocită.
RIC VII, 54. Anii 321—324.
Heraclea.
Inv. 48936.

CRISPUS

21. AE ↑ 3,04 g, 18,5 mm.
Puțin tocită.
RIC VII, 181. Anii 321—324.
Thessalonica.
Inv. 48939.

CONSTANTIN II

22. AE ↓ 2,79 g, 18,5 mm.
Tocită.
RIC VII, tip VOT/MULT X/CAESS/
Anii 317—337.
Thessalonica.
Inv. 48940.

CONSTANTIN I

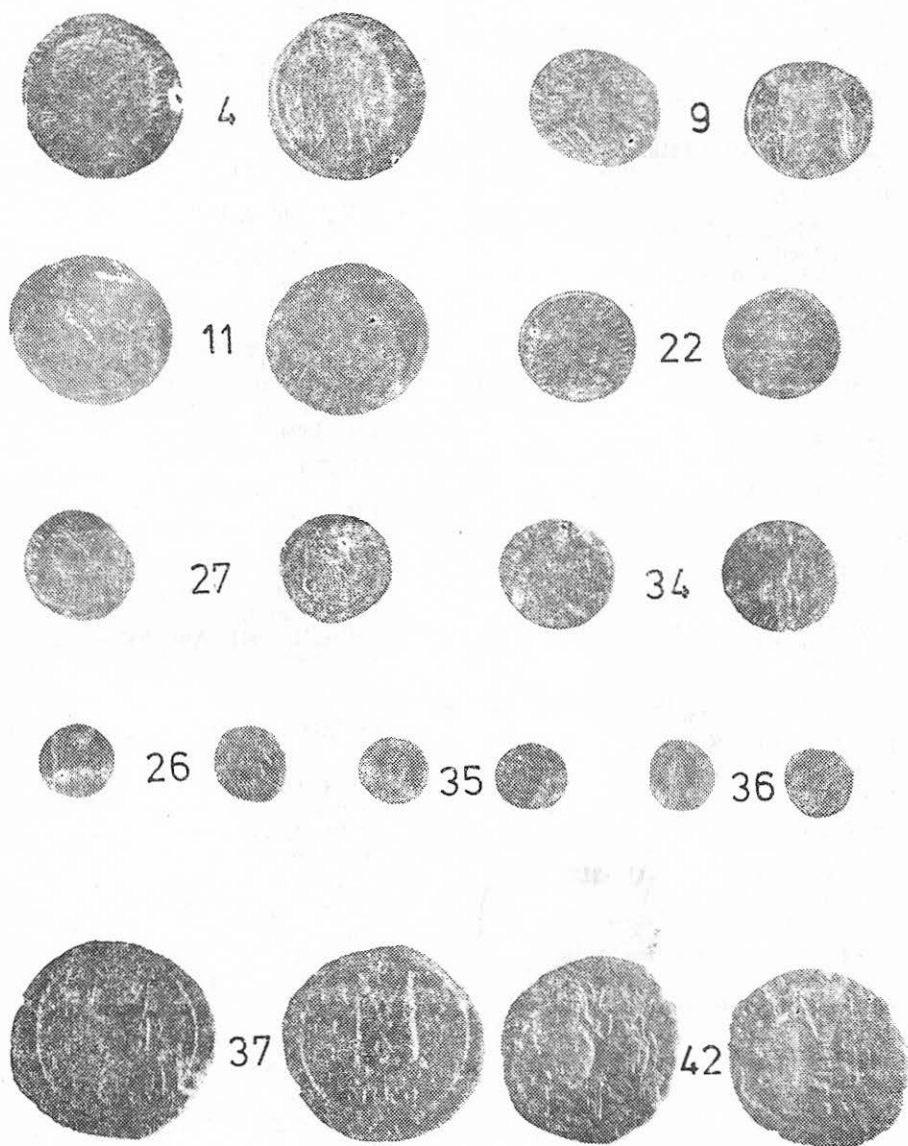
23. AE ↑ 1,68 g, 19,8 mm.
Tocită.
LRBC I, 866—867. Anii 324—330
Heraclea.
Inv. 48941.
24. AE ↑ 1,87 g, 18 mm.
Puțin tocită.
LRBC I, 1028. Anii 330—335.
Nicomedia.
Inv. 48945.
25. AE ↑ 1,82 g, 17 mm.
Puțin tocită.
LRBC I, 1028. Anii 330—335.
Nicomedia.
Inv. 48946.
26. AE ↑ 1,50 g, 14 mm.
Puțin tocită.
LRBC I, 1041. Anii 337—341.
Inv. 48947.

CONSTANTINOPOLIS

27. AE ↓ 2,67 g, 19 mm.
Tocită.
LRBC I, 985. Anii 326—330.
Heraclea.
Inv. 48942.
28. AE ↑ 1,69 g, 17,5 mm.
Tocită.
LRBC I, tip Victorion prow.
Anii 330—335. Siscia.
Inv. 48943.

CONSTANS

29. AE ↙ 1,25 g, 17 mm.
Tocită.
LRBC I, 1028. Anii 330—335.
Thessalonica.
Inv. 48944.
30. AE ↓ 1,14 g, 14 mm.
Tocită.

Planşa 1

LRBC I, tip VOT/XX MULT/XXX.
Anii 341—346.
Inv. 48948.

CONSTANTIUS II

31. AE ↓ 1,59 g, 18,5 mm.
Tocită.
LRBC II ? 1145—47a. Anii 346—350.
Siscia.
Inv. 48949.
32. AE ↓ 1,57 g, 18 mm.
Tocită.
LRBC II, 1684—86. Anii 355—361.
Thessalonica.
Inv. 48950.

IULIAN

33. AE ↑ 1,86 g, 21 mm.
Tocită.
LRBC II tip VOT/X MULT/XX.
Anii 361—363.
Inv. 48951.

VALENS

34. AE ↓ 5,63 g, 17,5 mm.
Tocită.
LRBC II, 1271—74. Anii 364—367.
Siscia.
Inv. 48952.

VALENTINIAN I

35. AE ↑ 1,10 g, 13 mm.
Tocită.
LRBC II, 2568—70. Anii 383—392.
Cyzic.
Inv. 48953.

THEODOSIUS II

36. AE ↓ 1,04 g, 12 mm.
Foarte tocită.
LRBC II, Cross within wreath.
Anii 425—450.
Inv. 48954.

MONEDE BIZANTINE

HIRȘOVA

JUSTIN II

37. AE ↓ 13,64 g, 31 mm.
Puțin tocită.
MIB II, p. 98, nr. 46a.
M, anul X = 574/575.
Nicomedia, of. A.
Inv. 48909.

PASSIM

ANASTASIUS

38. AE ↑ 8,56 g, 24 mm.
Puțin tocită.
MIB I, p. 101, nr. 32. K
Anii 507—512.
Constantinopol.
Inv. 48910.

39. AE ↑ 6,16 g, 28 mm.
Tocită.
MIB I, tip general, post 493.
Inv. 48911.

IUSINIAN I

40. AE ↓ 4,68 g, 24,5 mm.
Tocită.
Constantinopol, of.
MIB I, p. 115, nr. 96 K.
Anul X/III = 540/541.
Inv. 48912.
41. AE ↑ 15,32 g, 34,5 mm.
Puțin tocită.
MIB I, p. 120, nr. 120a, M.
Anul X/X/II = 548/549.
Cyzic of. B.
Inv. 48913.

9	$\overline{*0}$	23	SMHA
10	$\overline{\Gamma}$	27	SMHΔ
13	$\frac{\Gamma}{MKV}$	28	·BSIS·
14	$\frac{AI}{MKV}$	29	SMTS[A]
15	$\frac{\Gamma}{*SIS}$	24	SMNB
16	$\frac{AI*}{MKV}$	25	SMNB
17	$\overline{TS\cdot\Gamma\cdot}$	31	ASIS[HR]
18	$\frac{IA}{SMN}$	32	$\frac{MI}{SMTSA}$
19	$\frac{\Gamma}{SMN}$	34	ASIS[C]
20	$\overline{SMHB}$	35	$\frac{I}{SMKB} \rightarrow$
21	I TSΔVI	40	Γ
22	TSB	42	€

JUSTIN II

Anul III/II = 568/569.

Thessalonica.

Inv. 48915.

42. AE ↓ 13,78 g, 29 mm.

Puțin tocită.

MIB II, p. 94, nr. 43a, M.

Anul II II = 568—569.

Constantinopol, of.

Inv. 48914.

FOCAS

44. AE ↑ 4,91 g, 23 mm.

Tocită.

MIB II, p. 131, nr. 65b, XX.

Anul ?, Constantinopol, of. ?

Inv. 48916.

43. AE ↓ 5,09 g, 21 mm.

Tocită.

MIB II, p. 102, nr. 70a, K.

**IN DER DOBRUDSCHA (2.JH.V.U.Z. — 7.JH.U.Z.) AUFGEFUNDENE
GRIECHISCHE, RÖMISCHE UND BYZANTINISCHE MÜNZEN**

Zusammenfassung

In der vorliegenden Arbeit macht der Verfasser eine Reihe von 44 Münzen aus der Münzensammlung des Museums für Nationalgeschichte und Archäologie Konstanza bekannt: 5 griechische, 31 römische und 8 byzantinische Münzen.

Anhand der nachgeschlagenen Fachliteratur, sind diese für den Münzenumlauf in der Dobrudscha der erforschten Epochen spezifische Münzen.